

Açık Kapıdan Neden Geçilemez?

Yirmi Yedinci Söz ve
“Zamanın Çarşısı”nda
İçtiyhâdın Sosyolojik Engelleri.

Risale-i Nur Külliyyatı Çözümlmeleri.

Ayet-i Kerime

Eğer o meseleyi Peygambere ve mü'minlerden ihtisas ve salâhiyet sahibi kimselere havale etselerdi...

Nisâ Sûresi, 4:83

Hüküm: İctihat kapısı açıktır.

Realite: Fakat şu zamanda oraya girmeye mâni vardır.

Soru: Kendi dönemimizde neden seleflerimiz gibi yeni hükümler çıkaramıyoruz? Zekâmız mı eksik, yoksa zamanın ruhu mu değişti?

**Dış Tehdit: Fırtınalı
Kış ve Yıkıcı İstilâ**
(Mekânsal Mâni)

**İç Zafiyet:
Temel Gıdanın Terki**
(Yapısal Mâni)

**Zihinsel Dağılma:
Zamanın Çarşısında
Odağın Kaybolması**
(Sosyolojik Mâni)

**Zekânın önündeki engeller teolojik değil; fiziksel, biyolojik
ve sosyolojik metaforlarla açıklanan çevresel faktörlerdir.**

Birinci Mâni: Fırtınalı Kışta Delik Açılmaz

Büyük bir selin hücumunda, tamir için duvarlarda delikler açmak gark olmağa (boğulmaya) vesiledir.

Sonuç: Şu münkerât zamanında içtihat namıyla yeni kapılar açmak, İslâmiyet'e cinayettir. Muharriblerin girmesine zemin hazırlar.

İkinci Mâni: Temel Sarsılırken Çatıya Kat Çıkılmaz

Uyarı: Şu zamanda terke uğruyorlar ve tezelzülde dirler (sarsıntı dalar).

Nazariyât

(Teferruat / Yeni İctihatlar)

Zaruriyât-ı Diniye
(Dinin kat'ı temelleri)

Kût ve Gıda

Zaruriyat gıda hükmündedir. Bütün himmet ve gayreti onların ihyâsına sarf etmek gerekir. Selefin içtihatları bütün zamanlara yeterken, heveskârâne yeni içtihatlar yapmak bid'akârâne bir hıyanettir.

Üçüncü Mâni: Zamanın Çarşısı ve Merğûb Metâ

Âlem Meşheri (Geçmiş)

Medeniyet-i Beşeriye Çarşısı (Bugün)

Kural: Zihinlerin ne üreteceğini, o dönemin çarşısında 'en çok neyin alıcı bulduğu' belirler.

Zamanın arşısında Rağbet Görenler (Kavramsal Teşhir Matrisi)

	Selef-i Sâlihîn Asrı	Modern Çağ
	Manevi Odak ve Bütünlük	Dünyevi Kargaşa ve Dağılma
Çarşıdaki En Değerli Metâ (Trend)	Rabb'in marziyâtını (rızasını) anlamak ve ebedi saadeti kazanmak.	Siyaset, hayat-ı dünyeviye'nin temini temini ve pozitif felsefe.
Zihinlerin ve Kalplerin Yönelimi	Bütün kuvvetiyle maneviyata müteveccih.	Dağılmış, parçalanmış ve maneviyata yabânîleşmiş (İnkısam).
Sosyal Hayatın Gündemi (Muhâverât)	Sohbetler ve olaylar ilahi rızaya bakar.	Dünyevi şartların ağırlaşması ve felsefe-i tabiiye tahakkümü.
Sonuç / Fitrî Eğitim	Her şeyden şuûrsuz olarak ders-i mârifet alınır (Fitrî ders).	Fitrî istidadın içtihadattan uzaklaşması ve körleşmesi.

Geçmişin Formülü: Ateşsiz Nurlanmak

Kibrit hükmüne geçen istidat
(Hazır Potansiyel)

Fitrî ders
(Çevrenin Muallimliği)

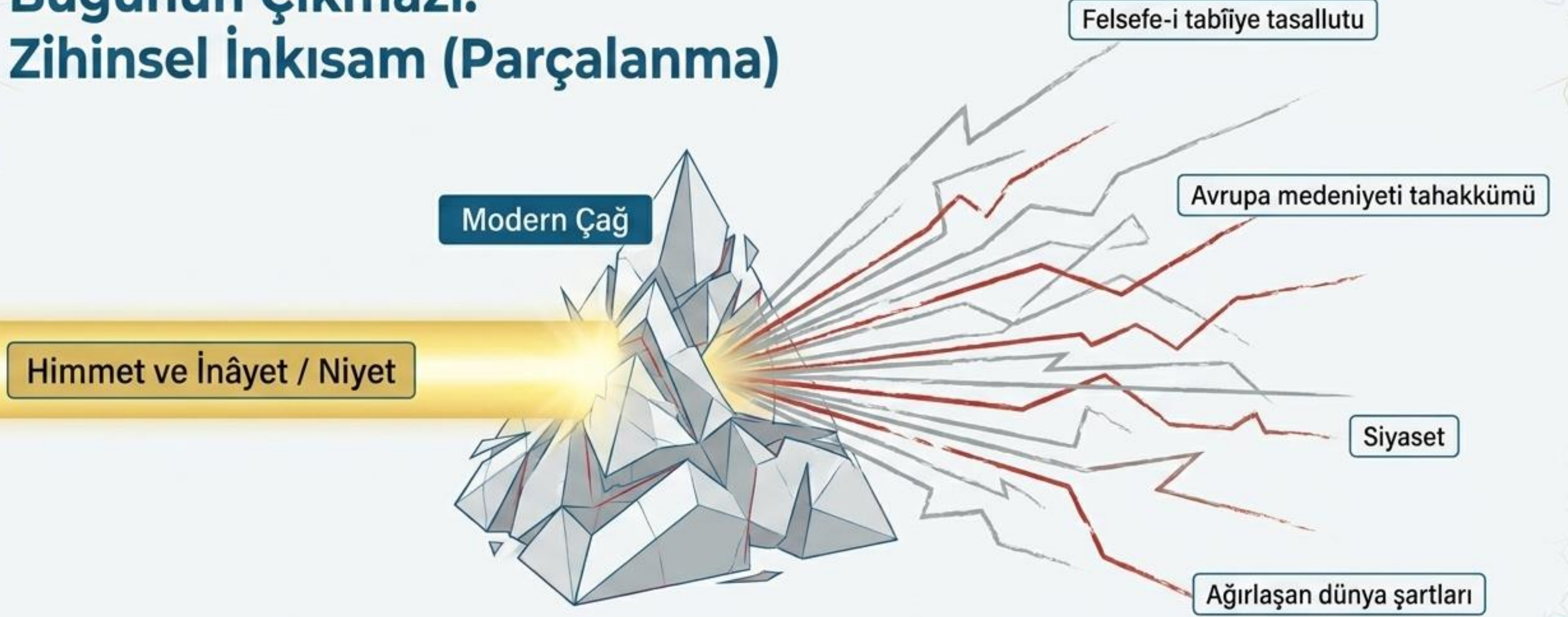

Nurun alâ nur
(Çabuk Müçtehit Olma)

O dönemde sosyal hayatın her unsuru adeta bir muallim gibiydi. Kişi farkında olmadan, çevresindeki sohbetlerden ve olaylardan sürekli bir **'içtihadâ hazırlık dersi'** alırdı.

**"Kisbsiz içtihadâda kâbiliyeti
ola, ateşsiz nurlana..."**

Bugünün Çıkmazı: Zihinsel İnkısam (Parçalanma)

Modern çağda zihinler dağılmış, kalpler parçalanmış ve maneviyata karşı yabânîleşmiştir.

Zihin felsefede boğulmuş, akıl siyasete dalmış, kalp dünyevi hayatta sersem olmuştur. Bu ortamda "fitrî bir ders" almak imkânsızdır.

Zekâ Çarpanı: “Ben de Onun Gibi Zekiyim” Yanılgısı

Time to Master Ijtihad

Birisi, 4 yaşında Kur'ân'ı hıfzeden Süfyan İbn-i Uyeyne'nin zekâsına sahip olsa bile, modern çağın zihinsel yükleri yüzünden onun 10 senede ulaştığı seviyeye bugün 100 senede ancak ulaşabilir.

Çünkü “fünûn-u hâzırada tevağğülü” derecesinde şer'i içtihat kabiliyetinden uzaklaşmıştır.

Sentez: Ortam, Zekâyı Şekillendirir

Sorun zekâ eksikliği değil, odak kayması ve zamanın ruhudur. İçtihat kapısı teolojik olarak açık olsa da, sosyolojik ve psikolojik olarak o kapıdan geçecek zihinsel saflık kaybedilmiştir.

Modern insanın kibri, zekâsına olan güveninden gelir. Ancak asıl bilgelik; fırtınalı bir çağda, yıkılmakta olan temeli (zaruriyatı) korumaktır, sarsılan binaya yeni pencereler açmak değil.